

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 743/2008/WE

z dnia 9 lipca 2008 r.

dotycząca udziału Wspólnoty w podjętym przez kilka państw członkowskich programie badawczo-rozwojowym mającym na celu wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 169 i art. 172 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽³⁾ (zwanego dalej „siódmym programem ramowym”) przewiduje udział Wspólnoty w programach badawczo-rozwojowych podjętych przez kilka państw członkowskich, w tym udział w strukturach utworzonych w celu wykonania tych programów w rozumieniu art. 169 Traktatu.

(2) W ramach siódmego programu ramowego określono szereg kryteriów identyfikacji obszarów dla inicjatyw podejmowanych na mocy art. 169: związek z celami Wspólnoty, jasne określenie realizowanego celu oraz jego znaczenie z punktu widzenia celów siódmego programu ramowego, obecność uprzednio istniejącej podstawy (istniejące lub planowane krajowe programy

badawcze), europejska wartość dodana, korzyści skali z uwzględnieniem rozmiaru oraz liczby uczestniczących programów, a także stopnia podobieństwa działań nimi objętych, oraz skuteczność art. 169 Traktatu jako najodpowiedniejszego środka do osiągnięcia celów.

(3) Decyzja Rady 2006/974/WE z dnia 19 grudnia 2006 r. dotycząca programu szczegółowego „Możliwości”, wdrażającego siódmy program ramowy Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽⁴⁾ (dalej zwanego „programem szczegółowym »Możliwości«”) określa inicjatywę podjętą na mocy art. 169 w dziedzinie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) prowadzących działalność w zakresie badań jako jedną z dziedzin odpowiednich dla udziału Wspólnoty w krajowych programach badawczych realizowanych wspólnie na mocy art. 169 Traktatu.

(4) W swoich konkluzjach z dnia 24 września 2004 r. Rada uznała ważną rolę siódmego programu ramowego dla dalszego rozwoju europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) i w tym kontekście podkreśliła znaczenie wzmacnienia związków pomiędzy EPB a europejskimi organizacjami międzyrządowymi, takimi jak EUREKA.

(5) W swoich konkluzjach w dniach 25–26 listopada 2004 r. Rada podkreśliła znaczenie MŚP dla europejskiego wzrostu i konkurencyjności oraz związaną z tym konieczność wzmocnienia przez Komisję i państwa członkowskie skuteczności i komplementarności krajowych i europejskich programów wsparcia dla MŚP. Rada zachęciła Komisję do zbadania możliwości przyjęcia oddolnego programu dla MŚP prowadzących badania. Rada przywołała znaczenie koordynacji programów krajowych dla rozwoju EPB. Rada zaprosiła państwa członkowskie i Komisję do ścisłej współpracy w wyznaczeniu ograniczonej liczby dziedzin dla dalszego stosowania art. 169 Traktatu. Rada zaprosiła Komisję do dalszego rozwoju współpracy i koordynacji pomiędzy Wspólnotami a działaniami prowadzonymi w ramach struktur międzyrządowych, szczególnie z EUREKA, przywołując konferencję ministerialną EUREKA z dnia 18 czerwca 2004 r.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 29 maja 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 23 czerwca 2008 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 281. Sprostowanie w Dz.U. L 54 z 22.2.2007, s. 101.

- (6) W swojej rezolucji z dnia 10 marca 2005 r. dotyczącej nauki i technologii – wytyczne dla przyszłej polityki Unii Europejskiej w dziedzinie wspierania badań ⁽¹⁾ Parlament Europejski zachęcił państwa członkowskie do przyjęcia zachęt podatkowych i innych w celu propagowania innowacji przemysłowej, w tym związków z EUREKA, w szczególności w odniesieniu do MŚP, i podkreślił, że stworzenie EPB będzie możliwe tylko, jeżeli rosnąca część finansowania przeznaczona na badania będzie rozdzielona przez Unię w celu bliższej koordynacji europejskich, krajowych i regionalnych polityk badawczych w odniesieniu do ich przedmiotu i finansowania, i jeżeli to finansowanie będzie uzupełnieniem polityki badawczej prowadzonej w państwach członkowskich i pomiędzy nimi. Parlament Europejski stwierdził, że należy bardziej wydajnie korzystać z innych mechanizmów finansowania i wsparcia w celu wspierania badań i rozwoju oraz innowacji, odwołując się, między innymi, do EUREKA. Parlament opowiedział się za wzmocnioną współpracą pomiędzy krajowymi programami badawczymi i wezwał Komisję do podjęcia inicjatywy zgodnie z art. 169 Traktatu.
- (7) W swoim komunikacie z dnia 4 czerwca 2003 r. zatytułowanym „Inwestowanie w badania: plan działania dla Europy” Komisja podkreśliła znaczenie udziału MŚP w bezpośrednich środkach wsparcia badań i innowacji, co jest niezbędne dla zwiększenia możliwości innowacyjnych dużych segmentów gospodarki.
- (8) Obecnie istniejące programy albo działania indywidualnie podejmowane przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym, mające na celu wsparcie działań w zakresie badań i rozwoju podejmowanych przez MŚP, nie są wystarczająco skoordynowane na szczeblu europejskim i nie pozwalają na spójne podejście na szczeblu europejskim dla stworzenia wydajnego programu badawczo-rozwojowego.
- (9) W celu wypracowania spójnego podejścia na szczeblu europejskim w dziedzinie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju oraz w celu zwiększenia skuteczności działań kilka państw członkowskich podjęło w ramach EUREKA inicjatywę powołania wspólnego programu badawczo-rozwojowego zatytułowanego „Eurostars” (zwanego dalej „wspólnym programem Eurostars”) na rzecz MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju w celu zwiększenia korzyści skali z punktu widzenia zarządzania i środków finansowych oraz połączenia dodatkowej wiedzy i zasobów dostępnych w różnych krajach Europy.
- (10) Wspólny program Eurostars ma na celu wsparcie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju poprzez stworzenie niezbędnych ram prawnych i organizacyjnych dla europejskiej współpracy na szeroką skalę pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie badań stosowanych i innowacji, w każdej dziedzinie technologii i przemysłu, z korzyścią dla tych MŚP. Belgia, Bułgaria, Republika Czeska, Dania, Niemcy, Estonia, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Włochy, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Austria, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Słowacja, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo (zwane dalej „uczestniczącymi państwami członkowskimi”) oraz Islandia, Izrael, Norwegia, Szwajcaria i Turcja (zwane dalej „innymi uczestniczącymi krajami”) zgodziły się na koordynację i wspólną realizację działań mających na celu wniesienie wkładu do wspólnego programu Eurostars. Całkowitą wartość ich udziału szacuje się na co najmniej 300 mln EUR w proponowanym okresie trwania programu wynoszącym sześć lat. Wkład finansowy Wspólnoty powinien wynieść nie więcej niż 25 % całkowitego wkładu publicznego do wspólnego programu Eurostars, szacowanego na 400 mln EUR.
- (11) W celu zwiększenia oddziaływania wspólnego programu Eurostars uczestniczące państwa członkowskie oraz inne uczestniczące kraje zgodziły się na taki udział Wspólnoty we wspólnym programie Eurostars. Wspólnota powinna uczestniczyć w programie poprzez wniesienie wkładu w wysokości do 100 mln EUR w okresie trwania wspólnego programu Eurostars. Biorąc pod uwagę, że wspólny program Eurostars jest zgodny z celami naukowymi siódmego programu ramowego oraz że dziedzina objęta wspólnym programem Eurostars wchodzi w zakres części szczegółowego programu „Możliwości” „Badania na rzecz MŚP”, wkład finansowy Wspólnoty powinien pochodzić ze środków przyznanых na rzecz tej części w budżecie. Inne opcje finansowania mogą zostać udostępnione między innymi przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), zwłaszcza w ramach mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka opracowanego wspólnie przez EBI i Komisję zgodnie z załącznikiem III do decyzji 2006/974/WE.
- (12) Wsparcie finansowe Wspólnoty powinno być udzielane pod warunkiem przyjęcia planu finansowego opartego na formalnych zobowiązaniach właściwych organów krajowych dotyczących wspólnej realizacji programów badawczo-rozwojowych i działań podjętych na poziomie krajowym oraz udziału w finansowaniu wspólnego wykonania wspólnego programu Eurostars.
- (13) Wspólna realizacja krajowych programów badawczych wymaga ustanowienia lub istnienia specjalnej jednostki ds. wdrożenia przewidzianej w szczegółowym programie „Możliwości”.
- (14) Uczestniczące państwa członkowskie uzgodniły, że ta specjalna jednostka ds. wdrożenia będzie wdrażać wspólny program Eurostars.

(¹) Dz.U. C 320 E z 15.12.2005, s. 259.

- (15) Specjalna jednostka ds. wdrożenia powinna otrzymać wkład finansowy ze strony Wspólnoty oraz zapewnić skuteczną realizację wspólnego programu Eurostars.
- (16) Wkład Wspólnoty powinien być uzależniony od zaangażowania środków przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje oraz faktycznego wniesienia ich wkładów finansowych.
- (17) Wniesienie wkładu Wspólnoty powinno być uzależnione od zawarcia ogólnej umowy pomiędzy Komisją, w imieniu Wspólnot Europejskich, a specjalną jednostką ds. wdrożenia, zawierającej szczegółowe postanowienia dotyczące wykorzystania wkładu Wspólnoty. Ta ogólna umowa powinna zawierać niezbędne postanowienia w celu zapewnienia ochrony interesów finansowych Wspólnoty.
- (18) Odsetki uzyskane z wkładu finansowego Wspólnoty powinny być uznawane za dochody przeznaczone na określony cel, zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”). Maksymalna wysokość wkładu Wspólnoty określona w niniejszej decyzji może być odpowiednio zwiększona przez Komisję.
- (19) Wspólnota powinna mieć prawo do zmniejszenia, wstrzymania lub zaprzestania wnoszenia swojego wkładu finansowego w przypadku niewłaściwej, częściowej lub spóźnionej realizacji wspólnego programu Eurostars lub w przypadku gdy uczestniczące państwa członkowskie oraz inne uczestniczące kraje nie wezmą udziału, wezmą udział tylko w części lub wezmą udział z opóźnieniem w finansowaniu wspólnego programu Eurostars, na warunkach określonych w umowie, która ma być zawarta między Wspólnotą a specjalną jednostką ds. wdrożenia.
- (20) W celu skutecznej realizacji wspólnego programu Eurostars wsparcie finansowe powinno zostać przyznane uczestnikom projektów w ramach wspólnego programu Eurostars (zwanymi dalej „projektami Eurostars”), których wybór zostanie dokonany na szczeblu centralnym w wyniku zaproszenia do składania wniosków. Wsparcie finansowe tego rodzaju i związane z nim płatności powinny być przejrzyste i racjonalne. Płatności tych należy dokonywać w terminie ustalonym na podstawie umowy, która ma zostać zawarta między krajowymi organami finansującymi a specjalną jednostką ds. wdrożenia. Specjalna jednostka ds. wdrożenia powinna zachęcać państwa członkowskie do upraszczania płatności na rzecz uczestników poszczególnych projektów Eurostars, na przykład poprzez wykorzystywanie w stosownych przypadkach finansowania w formie ryczałtu.
- (21) Oceny wniosków powinni dokonywać na szczeblu centralnym niezależni eksperci. Lista rankingowa powinna być zatwierdzana na szczeblu centralnym i powinna być wiążąca dla przydziału środków pochodzących z wkładów Wspólnoty oraz z budżetów krajowych przeznaczonych na projekty programu Eurostars.
- (22) Wkład Wspólnoty powinien być zarządzany w ramach pośredniego scentralizowanego zarządzania zgodnie z rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽²⁾ (zwanym dalej „przepisami wykonawczymi”).
- (23) W przypadku każdego wybranego projektu Eurostars MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju powinny wspólnie pokryć przeważającą część łącznych kosztów związanych z działalnością badawczo-rozwojową wszystkich uczestników.
- (24) Każde państwo członkowskie powinno mieć możliwość przyłączenia się do wspólnego programu Eurostars.
- (25) Zgodnie z celami siódmego programu ramowego udział we wspólnym programie Eurostars krajów stowarzyszonych z siódmym programem ramowym albo innych krajów powinien być możliwy pod warunkiem, że jest on przewidziany przez odpowiednią umowę międzynarodową oraz że Komisja, uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje wyrażą na ten udział zgodę.
- (26) Zgodnie z siódmym programem ramowym Wspólnota powinna posiadać prawo do uzgadniania warunków swojego wkładu finansowego do wspólnego programu Eurostars w odniesieniu do udziału w nim każdego kraju stowarzyszonego z siódmym programem ramowym lub, o ile jest to niezbędne do realizacji wspólnego programu Eurostars, innych krajów przystępujących do programu Eurostars podczas jego realizacji, zgodnie z zasadami i warunkami określonymi w niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1525/2007 (Dz.U. L 343 z 27.12.2007, s. 9).

⁽²⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 478/2007 (Dz.U. L 111 z 28.4.2007, s. 13).

- (27) Należy również podjąć właściwe środki w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także podjąć konieczne działania w celu odzyskania utraconych, niesłusznie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami⁽²⁾ oraz rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽³⁾.
- (28) Istotne jest, aby działalność badawcza na podstawie wspólnego programu Eurostars była zgodna z podstawowymi zasadami etycznymi, w tym z zasadami odzwierciedlonymi w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także aby uwzględniała problematykę płci i kwestie równości kobiet i mężczyzn.
- (29) Komisja powinna przeprowadzić śródkresową ocenę zdolności MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju, zwłaszcza do przystąpienia do wspólnego programu Eurostars, oraz jakości i skuteczności jego realizacji i postępu w osiąganiu wyznaczonych celów, a także przeprowadzić ocenę końcową.
- (30) Monitorowanie realizacji wspólnego programu Eurostars powinno być skuteczne i nie powinno nakładać niepotrzebnych obciążeń na uczestników programu, w tym w szczególności na MŚP.
- (31) Specjalna jednostka ds. wdrożenia powinna zachęcać uczestników wybranych projektów Eurostars do ogłaszania i rozpowszechniania ich wyników oraz do udostępniania tych informacji opinii publicznej,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. W ramach realizacji siódmego programu ramowego Wspólnota wnosi wkład finansowy do wspólnego programu Eurostars podjętego wspólnie przez Belgię, Bułgarię, Republikę Czeską, Danię, Niemcy, Estonię, Irlandię, Grecję, Hiszpanię, Francję, Włochy, Cypr, Łotwę, Litwę, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Austrię, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowenię,

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1233/2007 (Dz.U. L 279 z 23.10.2007, s. 10).

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

Słowację, Finlandię, Szwecję i Zjednoczone Królestwo (uczestniczące państwa członkowskie) oraz Islandię, Izrael, Norwegię, Szwajcarię i Turcję (inne uczestniczące kraje).

2. Wspólnota wnosi wkład finansowy w wysokości nieprzekraczającej jednej trzeciej wkładów faktycznie dokonanych przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje i nie wyższej niż 100 mln EUR, na cały okres trwania siódmego programu ramowego, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku I.

3. Wkład finansowy Wspólnoty jest przekazywany ze środków przyznanych w budżecie ogólnym Unii Europejskiej na „Badania na rzecz MŚP” stanowiące część programu szczegółowego „Możliwości”.

Artykuł 2

Wkład finansowy Wspólnoty jest uzależniony od:

- a) wykazania przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje, że wspólny program Eurostars opisany w załączniku I został skutecznie ustanowiony;
- b) formalnego powołania lub wskazania przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje albo organizacje wskazane przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje specjalnej jednostki ds. wdrożenia posiadającej osobowość prawną, która będzie odpowiadać za realizację wspólnego programu Eurostars oraz za odbiór, przeznaczenie i monitorowanie wkładu finansowego Wspólnoty w ramach pośredniego scentralizowanego zarządzania zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) i art. 56 rozporządzenia finansowego i art. 35, art. 38 ust. 2 i art. 41 przepisów wykonawczych;
- c) ustanowienia właściwego i skutecznego modelu zarządzania wspólnym programem Eurostars zgodnie z załącznikiem II;
- d) skutecznego prowadzenia w ramach wspólnego programu Eurostars działań opisanych w załączniku I przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia, co obejmuje rozpoczęcie procedury zaproszenia do składania wniosków o przyznanie dotacji;
- e) podjęcia zobowiązań przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje w zakresie udziału w finansowaniu wspólnego programu Eurostars oraz dokonania wpłaty ich wkładu finansowego, w szczególności finansowania uczestników projektów Eurostars wybranych w wyniku procedury zaproszenia do składania wniosków rozpoczętej w ramach wspólnego programu Eurostars;

- f) zgodności ze wspólnotowymi zasadami pomocy państwa, a w szczególności zasadami określonymi we wspólnotowych zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną⁽¹⁾;
- g) zapewnienia wysokiego poziomu doskonałości naukowej i przestrzegania zasad etycznych zgodnie z ogólnymi zasadami siódmego programu ramowego oraz uwzględnienia problematyki płci i równości kobiet i mężczyzn oraz trwałego rozwoju, oraz
- h) sformułowania postanowień dotyczących praw własności intelektualnej wynikających z działań prowadzonych w ramach wspólnego programu Eurostars oraz realizacji i koordynacji programów naukowo-badawczych i działań podjętych na szczeblu krajowym przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje w taki sposób, aby miały one na celu zachęcanie do tworzenia takiej wiedzy oraz wspieranie szerokiego wykorzystywania i rozpowszechniania stworzonej wiedzy.

Artykuł 3

W ramach realizacji wspólnego programu Eurostars przyznawanie wsparcia finansowego uczestnikom projektów Eurostars wybranych na szczeblu centralnym zgodnie z załącznikiem II, w wyniku procedury zaproszenia do składania wniosków o dotację, następuje zgodnie z zasadami równego traktowania i przejrzystości. Wsparcie finansowe jest przyznawane na podstawie doskonałości naukowej i biorąc pod uwagę szczególną naturę MŚP, do których skierowany jest program, wpływu społeczno-gospodarczego na poziomie europejskim oraz zgodności z ogólnymi celami programu, zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w załączniku I.

Artykuł 4

Uzgodnienia dotyczące wkładu finansowego Wspólnoty oraz reguły odnoszące się do odpowiedzialności finansowej oraz do praw własności intelektualnej, a także szczegółowe zasady przyznawania przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia wsparcia finansowego osobom trzecim zostaną przyjęte na podstawie ogólnej umowy zawartej między Komisją, w imieniu Wspólnoty, a specjalną jednostką ds. wdrożenia oraz rocznych umów finansowych.

Artykuł 5

Zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia finansowego odsetki uzyskane z wkładu finansowego Wspólnoty przeznaczzonego na wspólny program Eurostars są uznawane za dochody przeznaczone na określony cel. Maksymalna wysokość wkładu Wspólnoty określona w art. 1 niniejszej decyzji może być odpowiednio zwiększona przez Komisję.

Artykuł 6

W przypadku braku lub niewłaściwej, częściowej albo spóźnionej realizacji wspólnego programu Eurostars albo jeżeli uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje

nie wezmą udziału, wezmą udział tylko w części lub z opóźnieniem w finansowaniu wspólnego programu Eurostars, Wspólnota może ograniczyć lub wstrzymać swój wkład finansowy lub zaprzestać jego wnoszenia zgodnie z rzeczywistą realizacją wspólnego programu Eurostars oraz wysokością finansowania ze środków publicznych przyznanych przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje na realizację wspólnego programu Eurostars, na warunkach określonych w umowie, która zostanie zawarta między Komisją a specjalną jednostką ds. wdrożenia.

Artykuł 7

W ramach realizacji wspólnego programu Eurostars uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje podejmują wszelkie środki prawne, wykonawcze, administracyjne i inne środki niezbędne do ochrony interesów finansowych Wspólnoty. W szczególności uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje przyjmują konieczne środki zapewniające pełne odzyskanie kwot należnych Wspólnocie, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego i art. 38 ust. 2 przepisów wykonawczych.

Artykuł 8

Komisja i Trybunał Obrachunkowy mogą, za pośrednictwem swoich urzędników lub przedstawicieli, przeprowadzać wszelkie kontrole i inspekcje konieczne do zapewnienia właściwego zarządzania funduszami Wspólnoty i ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed wszelkimi nadużyciami lub nieprawidłowościami. W tym celu uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje lub specjalna jednostka ds. wdrożenia w stosownym trybie udostępniają Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu wszystkie istotne dokumenty.

Artykuł 9

Komisja przekazuje wszystkie istotne informacje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Trybunałowi Obrachunkowemu. Wzywa się uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje do przekazywania Komisji, za pośrednictwem specjalnej jednostki ds. wdrożenia, wszelkich dodatkowych informacji wymaganych przez Parlament Europejski, Radę oraz Trybunał Obrachunkowy, dotyczących zarządzania finansami specjalnej jednostki ds. wdrożenia.

Artykuł 10

Każde państwo członkowskie może przystąpić do wspólnego programu Eurostars zgodnie z kryteriami określonymi w art. 2 lit. e)–h).

Artykuł 11

Każdy kraj trzeci może przystąpić do wspólnego programu Eurostars na podstawie kryteriów określonych w art. 2 lit. e)–h), pod warunkiem że taki udział jest przewidziany w odpowiedniej umowie międzynarodowej i że zarówno Komisja, jak i uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje wyrażą na to zgodę.

⁽¹⁾ Dz.U. C 323 z 30.12.2006, s. 1.

Artykuł 12

Warunki dotyczące wspólnotowego wkładu finansowego w odniesieniu do udziału we wspólnym programie Eurostars jakiegokolwiek kraju stowarzyszonego z siódmym programem ramowym lub w przypadku gdy jest to istotne dla realizacji wspólnego programu Eurostars, jakiegokolwiek innego kraju, mogą zostać uzgodnione przez Wspólnotę na podstawie przepisów niniejszej decyzji oraz innych przepisów i uzgodnień wykonawczych.

Artykuł 13

1. Roczne sprawozdanie dotyczące siódmego programu ramowego przedstawiane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na mocy art. 173 Traktatu zawiera podsumowanie działań podjętych w ramach wspólnego programu Eurostars w oparciu o roczne sprawozdanie, które ma zostać przekazane Komisji przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia.

2. Dwa lata po rozpoczęciu programu Komisja przeprowadza śródkresową ocenę wspólnego programu Eurostars, która obejmuje postępy w osiągnięciu celów określonych w załączniku I. Ocena zawiera również zalecenia dotyczące najbardziej odpowiednich sposobów dalszego pogłębiania integracji naukowej, integracji zarządzania i integracji finansowej, oraz ocenę zdolności MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju, zwłaszcza do przystąpienia do wspólnego programu Eurostars, jak również jakości i skuteczności realizacji

programu. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski z tej oceny wraz z uwagami oraz, w stosownych przypadkach, wnioski dotyczące zmiany niniejszej decyzji.

3. Na koniec realizacji wspólnego programu Eurostars Komisja przeprowadza końcową ocenę programu. Wyniki tej końcowej oceny są przedstawione Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 14

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 15

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 9 lipca 2008 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
J.-P. JOUYET
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

OPIS CELÓW I DZIAŁAŃ WSPÓLNEGO PROGRAMU EUROSTARS

I. Cele

Celem niniejszej inicjatywy podjętej przez kraje członkowskie EUREKA jest powołanie wspólnego programu Eurostars skierowanego do MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju. Te MŚP są przedsiębiorstwami wymagającymi specjalistycznej wiedzy, opartymi o technologie i innowacje, odgrywającymi istotną rolę w procesie innowacyjnym. Charakteryzują się one silną orientacją prokonsumencką i prorynkową, zmierzając do osiągnięcia silnej pozycji międzynarodowej poprzez podejmowanie wysoce innowacyjnych, prorynkowych projektów. W oparciu o ich własne możliwości w zakresie badań i rozwoju, są one zdolne do opracowania nowych produktów, procesów i usług z wyraźną przewagą innowacyjną i technologiczną. Przedsiębiorstwa te mogą różnić się co do wielkości i rodzaju działalności, prowadząc już od dawna działalność w dziedzinie nowoczesnych badań i rozwoju ukierunkowanych na zastosowanie wyników w praktyce albo będąc przedsiębiorstwami z dużym potencjałem rozwoju, dopiero rozpoczynającymi działalność. Badania i rozwój stanowią kluczowy element w ich strategii korporacyjnej i planach biznesowych. Przedsiębiorstwa te powinny wchodzić w zakres definicji MŚP w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstwa, małego i średniego przedsiębiorstwa⁽¹⁾ i poświęcać znaczną część swojej działalności badaniom i rozwojowi. Szczegółowe progi dotyczące tej działalności precyzowane są zgodnie z załącznikiem II.

Wspólny program Eurostars ma na celu wsparcie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju przez:

- 1) stworzenie łatwo dostępnego i zrównoważonego mechanizmu wsparcia europejskich badań i rozwoju dla MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju;
- 2) zachęcanie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju do rozwinięcia nowej działalności opartej o wyniki badań i rozwoju oraz szybsze wprowadzanie na rynek nowych produktów, procesów i usług, niż byłoby to możliwe w innych przypadkach;
- 3) propagowanie ich rozwoju technologicznego i gospodarczego oraz umiędzynarodowienia.

Wspólny program Eurostars uzupełnia istniejące programy krajowe i europejskie mające na celu wsparcie MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju w procesach innowacyjnych.

Program ten ma pozytywnie wpłynąć na europejską konkurencyjność, innowacyjność, zatrudnienie, zmiany ekonomiczne, trwały rozwój i ochronę środowiska oraz pomóc w osiągnięciu celów ustalonych w Lizbonie i w Barcelonie. Program ma wspierać, poprzez zastosowane oddolne podejście, badania, rozwój i działania w zakresie demonstracji prowadzone przez ponadnarodowe konsorcja, w których skład wchodzi MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju i które, w stosownych przypadkach, współpracują z organizacjami badawczymi lub dużymi przedsiębiorstwami.

Wspólny program Eurostars ma na celu dostosowanie i synchronizację odpowiednich krajowych programów badawczych i innowacyjnych w celu ustanowienia wspólnego programu, obejmującego integrację naukową, integrację zarządzania i integrację finansową, przyczyniając się tym samym do stworzenia EPB. Integrację naukową osiąga się poprzez wspólne zdefiniowanie i realizację działań w ramach wspólnego programu Eurostars. Integrację zarządzania osiąga się poprzez wykorzystanie sekretariatu EUREKA jako specjalnej jednostki ds. wdrożenia. Jego rola polega na zarządzaniu wspólnym programem Eurostars i monitorowaniu jego wykonania, zgodnie z tym, co określono w załączniku II. Integracja finansowa zakłada, że uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące państwa efektywnie przyczyniają się do finansowania wspólnego programu Eurostars, co obejmuje w szczególności zobowiązanie do finansowania uczestników wybranych projektów Eurostars z krajowych budżetów przeznaczonych na wspólny program Eurostars.

W dłuższym okresie inicjatywa ta powinna dążyć do wypracowania ściślejszych form integracji naukowej, integracji zarządzania i integracji finansowej. Uczestniczące państwa członkowskie oraz inne uczestniczące kraje powinny w ramach tej inicjatywy dalej pogłębiać integrację i usunąć istniejące krajowe utrudnienia prawne i administracyjne we współpracy międzynarodowej.

II. Działania

Głównym obszarem działań wspólnego programu Eurostars jest działalność badawczo-rozwojowa wykonywana przez co najmniej jedno MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju i mające siedzibę w jednym z uczestniczących państw członkowskich lub innych uczestniczących krajów. W programie mogą także uczestniczyć organizacje badawcze, szkoły wyższe, inne MŚP lub duże przedsiębiorstwa. Działania badawczo-rozwojowe mogą być prowadzone w całym obszarze nauki i technologii i są:

- 1) realizowane za pośrednictwem obejmujących wielu partnerów międzynarodowych projektów, w których uczestniczą co najmniej dwaj niezależni uczestnicy z różnych uczestniczących państw członkowskich i innych uczestniczących krajów, w zakresie badań, rozwoju technologicznego, demonstracji, szkoleń i działań w zakresie rozpowszechniania wyników;

⁽¹⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

- 2) wykonywane w głównej części przez MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju. W przypadku każdego wybranego projektu Eurostars MSP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju powinny wspólnie pokryć przeważającą część łącznych kosztów związanych z działalnością badawczo-rozwojową wszystkich uczestników. Możliwe jest zezwolenie na wykonanie nieznacznych części projektu przez osoby trzecie, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby projektu;
- 3) skierowane na badania prorynkowe i rozwój, krótko- albo średnioterminowe i podejmujące wyzwania związane z badaniami i rozwojem; MSP powinny wykazać zdolność do wykorzystania wyników projektu w realistycznym okresie czasu;
- 4) prowadzone i koordynowane przez uczestniczące MŚP prowadzące działalność w zakresie badań i rozwoju, tzw. przewodnie MŚP.

Dodatkowo, pośrednictwo, promocja programu i działalność polegająca na nawiązywaniu kontaktów są wspierane w ograniczonym zakresie w celu promocji wspólnego programu Eurostars i wzmocnienia jego oddziaływania. Działania te obejmują organizację warsztatów i nawiązywanie kontaktów z innymi zainteresowanymi stronami, takimi jak inwestorzy i dostawcy w zakresie zarządzania wiedzą.

III. Oczekiwane rezultaty realizacji programu

Głównym rezultatem realizacji wspólnego programu Eurostars jest powołanie nowego wspólnego programu badawczo-rozwojowego dla MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju. Jest to program oddolny, oparty o EUREKA i współfinansowany przez wnoszące wkłady krajowe programy badawczo-rozwojowe oraz Wspólnotę.

Specjalna jednostka ds. wdrożenia przedstawia roczne sprawozdanie zawierające szczegółowy przegląd realizacji programu (proces oceny i wyboru, statystyki dotyczące składu grupy oceniającej, liczbę przedłożonych projektów i projektów wybranych do przyznania finansowania, wykorzystanie funduszy Wspólnoty, podział funduszy krajowych, rodzaj uczestników, informacje statystyczne dotyczące kraju, imprezy dotyczące pośrednictwa i działania w zakresie rozpowszechniania itp.) oraz informacje w zakresie postępu na drodze ku dalszej integracji. Ocena wpływu programu dokonana *ex post* powinna być przeprowadzona przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia na końcu wspólnego programu Eurostars.

IV. Realizacja programu

Wspólny program Eurostars jest zarządzany przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia. Propozycje są składane przez wnioskodawców centralnie do specjalnej jednostki ds. wdrożenia (pojedynczy punkt odbioru) w następstwie centralnego i wspólnego corocznego zaproszenia do składania wniosków, z kilkoma końcowymi terminami. Propozycje projektowe powinny być ocenione i wybrane na szczeblu centralnym na podstawie przejrzystych i wspólnych kryteriów zakwalifikowania i oceny po przeprowadzeniu dwuetapowej procedury. Na pierwszym etapie propozycje są oceniane przez co najmniej dwóch niezależnych ekspertów, którzy dokonują przeglądu technicznych i rynkowych aspektów propozycji. Eksperti mogą działać na odległość. Ranking propozycji jest układany na drugim etapie, przez międzynarodowy panel oceniający, złożony z niezależnych ekspertów. Lista rankingowa, zatwierdzona na szczeblu centralnym, jest wiążąca dla przydziału funduszy pochodzących z wkładu Wspólnoty i z budżetów krajowych przeznaczonych na projekty Eurostars. Specjalna jednostka ds. wdrożenia odpowiada za monitorowanie projektów, a dla zarządzania całym cyklem projektu określa się wspólne procedury operacyjne. Specjalna jednostka ds. wdrożenia podejmuje odpowiednie środki mające na celu uznanie wkładu Wspólnoty do wspólnego programu Eurostars, zarówno do całego programu, jak i do poszczególnych projektów. Specjalna jednostka ds. wdrożenia powinna propagować właściwą widoczność tego wkładu poprzez zamieszczanie logo Wspólnoty na wszystkich publikowanych materiałach dotyczących wspólnego programu Eurostars, w tym publikacjach w formie papierowej i elektronicznej. Obsługa administracyjna uczestników projektu w wybranych projektach Eurostars odbywa się w ramach odpowiednich programów krajowych.

V. Mechanizm finansowania

Wspólny program Eurostars jest współfinansowany przez uczestniczące państwa członkowskie, inne uczestniczące kraje i Wspólnotę. Uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje określają wieloletni plan finansowy w celu uczestniczenia we wspólnym programie Eurostars i wniesienia wkładu dla współfinansowania działań podejmowanych w ramach programu. Wkłady krajowe mogą pochodzić z istniejących lub nowo ustanowionych programów, jeżeli spełniają one wymóg oddolnego charakteru wspólnego programu Eurostars. Każde uczestniczące państwo członkowskie lub inny uczestniczący kraj może podwyższyć fundusze krajowe przeznaczone na wspólny program Eurostars w każdym momencie trwania programu.

Finansowanie na poziomie programu

Wkład Wspólnoty do wspólnego programu Eurostars, który jest zarządzany przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia, wynosi nie więcej niż jedna trzecia faktycznie wniesionych wkładów finansowych uczestniczących państw, z pułapem w wysokości 100 mln EUR.

Nie więcej niż 4,5 % wkładu finansowego Wspólnoty jest wykorzystywane przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia na pokrycie ogólnych kosztów operacyjnych wspólnego programu Eurostars.

Wkład finansowy Wspólnoty do wybranych projektów Eurostars przekazywany jest przez specjalną jednostkę ds. wdrożenia finansującym organom krajowym wskazanym przez uczestniczące państwa członkowskie i inne uczestniczące kraje na podstawie umowy zawartej między krajowymi organami finansującymi a specjalną jednostką ds. wdrożenia. Krajowe organy finansujące finansują krajowych uczestników, których wnioski zostały wybrane na szczeblu centralnym, oraz przekazują im wkład finansowy Wspólnoty otrzymywany od specjalnej jednostki ds. wdrożenia.

Finansowanie projektów Eurostars

Przydział funduszy z wkładu Wspólnoty oraz z przeznaczonych na wybrane projekty Eurostars budżetów krajowych jest dokonywany zgodnie z kolejnością na liście rankingowej. Wkład finansowy przeznaczony dla uczestników tych projektów jest obliczany zgodnie z zasadami finansowania uczestniczących programów krajowych.

W przypadku pożyczek stosuje się standardowe obliczenia dla określenia równoważności z dotacją brutto, przy uwzględnieniu intensywności subwencji w formie obniżonej stopy oprocentowania i średniej stopy niepowodzenia leżących u podstaw programów krajowych.

VI. Uzgodnienia dotyczące praw własności intelektualnej

Specjalna jednostka ds. wdrożenia określa politykę w zakresie praw własności intelektualnej wspólnego programu Eurostars, zgodnie z wymogami art. 4 niniejszej decyzji. Celem polityki w zakresie praw własności intelektualnej wspólnego programu Eurostars jest wspieranie tworzenia wiedzy oraz wykorzystania i rozpowszechniania wyników na rzecz grupy docelowej MŚP prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju. W tym kontekście jako model powinno służyć podejście określone w rozporządzeniu (WE) nr 1906/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającym zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007–2013) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 391 z 30.12.2006, s. 1.

ZAŁĄCZNIK II

ZARZĄDZANIE WSPÓLNYM PROGRAMEM EUROSTARS

System zarządzania wspólnym programem Eurostars obejmuje cztery główne organy:

- 1) „Grupę wysokiego szczebla EUREKA”, która składa się z osób mianowanych przez państwa członkowskie EUREKA jako przedstawicieli wysokiego szczebla oraz przedstawiciela Komisji. Grupa ta jest odpowiedzialna za przyjmowanie nieuczestniczących państw członkowskich lub innych krajów nieuczestniczących do wspólnego programu Eurostars zgodnie z wymogami art. 10 i 11 niniejszej decyzji.
 - 2) „Grupę wysokiego szczebla Eurostars”, która składa się z przedstawicieli wysokiego szczebla EUREKA z uczestniczących państw członkowskich oraz z innych uczestniczących krajów. Komisja i państwa członkowskie nieuczestniczące we wspólnym programie Eurostars zachowują możliwość wysyłania przedstawicieli na spotkania grupy w roli obserwatorów. Grupa ma kompetencje do nadzoru realizacji wspólnego programu Eurostars, w szczególności w zakresie: mianowania członków grupy doradczej Eurostars, zatwierdzania procedur operacyjnych dla funkcjonowania wspólnego programu Eurostars, zatwierdzania planowanych przetargów i ich budżetu oraz zatwierdzania listy rankingowej projektów do finansowania przez Eurostars.
 - 3) „Grupę doradczą Eurostars”, która składa się z krajowych koordynatorów projektu EUREKA z uczestniczących państw członkowskich i innych uczestniczących krajów, a przewodniczy jej kierownik sekretariatu EUREKA (ESE). Grupa doradcza Eurostars doradza sekretariatowi EUREKA w trakcie wykonywania wspólnego programu Eurostars i udziela porad w zakresie rozwiązań dotyczących jego realizacji, takich jak procedury finansowania, proces oceny i wyboru, synchronizacji pomiędzy centralnymi i krajowymi procedurami oraz monitorowania projektu. Grupa doradza w zakresie ustalania dat końcowych corocznych zaproszeń do składania wniosków. Grupa udziela porad także w zakresie postępu w wykonywaniu wspólnego programu, w tym postępu w osiągnięciu dalszej integracji.
 - 4) Sekretariat EUREKA, który pełni funkcję specjalnej jednostki ds. wdrożenia wspólnego programu Eurostars. Kierownik sekretariatu EUREKA pełni funkcję przedstawiciela prawnego programu Eurostars. Sekretariat EUREKA odpowiada za wykonanie wspólnego programu Eurostars, w tym za:
 - określenie corocznego budżetu przetargu, centralną organizację wspólnych zaproszeń do składania wniosków i przyjmowanie propozycji projektów (jeden punkt odbioru),
 - centralną organizację procedury kwalifikacyjnej i oceny propozycji projektów zgodnie ze wspólnymi kryteriami kwalifikowalności i oceny, centralną organizację procedury wyboru projektów do finansowania oraz monitorowanie projektu i nadzór,
 - odbiór, przydział i monitorowanie wkładu Wspólnoty,
 - zbieranie rachunków dotyczących przekazania środków finansowych przez organy finansujące w uczestniczących państwach członkowskich uczestnikom projektów Eurostars,
 - promocję wspólnego programu Eurostars,
 - składanie sprawozdań grupie wysokiego szczebla EUREKA, grupie wysokiego szczebla Eurostars oraz Komisji w zakresie wspólnego programu Eurostars, w tym na temat postępów w kierunku dalszej integracji,
 - informowanie sieci EUREKA o działalności wspólnego programu Eurostars.
-